

Inbreng NVDE voor de begrotingsbehandeling Economische Zaken & Klimaat (EZK)

Week van 2 november 2020

Geacht Kamerlid,

In de week van 2 november staat de behandeling van de begroting Economische Zaken & Klimaat gepland. De NVDE geeft u graag onderstaande aandachtspunten en suggesties mee.

Gat tussen klimaatdoelen en realisatie: extra actie nodig

Op 30 oktober wordt de Klimaat- en Energieverkenning gepresenteerd. Onze verwachting is dat er (net als voorgaande jaren) een gat zal zijn tussen de doelstellingen en de verwachte realisatie. Om niet ieder jaar achter de feiten aan te blijven lopen, is nu aanvullende actie nodig. Bovendien zet de Europese Green Deal in op een hoger doel in 2030, namelijk 55% CO₂-reductie. Dat vraagt om extra inspanning van Nederland op het doelbereik. Onze meer dan 6000 aangesloten leden zijn volop aan de slag met het realiseren van een klimaatneutrale economie. De NVDE ziet grote kansen in het investeren in een Duurzame Doorstart, zodat klimaatdoelen daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden en gewerkt kan worden aan economisch herstel en werkgelegenheid.

Nationaal Groeifonds: geef Nederland een Duurzame Doorstart

De NVDE ziet nu de kans om te kiezen voor de economie van de toekomst. Wij pleiten daarom voor sterkere sturing op duurzaamheid in het aangekondigde Groeifonds. Dit kan door tenminste de helft te reserveren voor projecten die bijdragen aan de klimaatdoelen, en bij de selectie een 'schaduwprijs' voor CO₂ te hanteren. Ecorys deed daar in opdracht van de NVDE onderzoek naar en concludeerde dat dit werkbaar en effectief is. Interne beprijzing van CO₂ wordt zowel in de private als in de publieke sector al veelvuldig toegepast. Het is daarom goed dat interne CO₂-beprijzing onderdeel is van de motie Klaver/Segers die bij de Algemene Politieke Beschouwingen is ingediend, wij hopen dat dit wordt uitgewerkt. We hebben alle duurzame oplossingen nodig, waarbij tijdige aanleg van infrastructuur essentieel is om te kunnen versnellen. Nieuwe, slimme energie-infrastructuur biedt een beter perspectief voor hernieuwbare energieprojecten en de integratie tussen energiesystemen. Zie ons uitgebreide standpunt in onze [inbreng voor het rondetafelgesprek](#).

Mogelijkheden

- **Energie-infrastructuur:** o.a. warmte-infrastructuur, waterstofinfrastructuur, elektriciteitsinfrastructuur en energie-opslag.
- **Verduurzaming industrie:** samenhangend pakket met investeringen voor grootschalige energiebesparing, elektrificatie, productie van groene waterstof, hernieuwbare elektriciteit en bijbehorende infrastructuur.
- **Gebouwde omgeving:** duurzame warmte, energiebesparing en woningverduurzaming, in het kader van de renovatiegolf (*Renovation Wave*) in de EU Green Deal.
- **Emissieloos vervoer en laadinfrastructuur:** investeringen in laadinfrastructuur stimuleren, realisatie basisnetwerk laadinfrastructuur voor logistiek, emissieloze trucks/bussen/binnenvaart.

Europese Green Deal: 55% CO₂-reductie in 2030

De Europese Commissie heeft, mede onder aanvoering van Nederland, gekozen voor een ambitieuzer reductiedoel in 2030 (55%). De NVDE juicht deze stap toe. Naast de noodzaak om huidige doelen uit het Klimaatakkoord te halen, vraagt het om een extra inspanning van Nederland om dit waar te maken. Voor meer wind- en zonne-energie, elektrificatie van de industrie, duurzame warmte en de benodigde energie-infrastructuur in 2030 zijn uiterlijk volgend jaar al beslissingen nodig. Het Klimaatakkoord vermeldt in het kader van een mogelijke ophoging naar 55%: *“Vanwege lange doorlooptijden is het van belang dat de mogelijkheid van aanvullende maatregelen de komende jaren wordt meegewogen in de inzet op ontwikkeling van technologie; de investeringsplannen voor benodigde infrastructuur en de planning voor ruimtelijke inpassing.* Ook staat in het Klimaatakkoord dat in de RES aandacht wordt besteed *“aan de ruimtelijke consequenties van eventuele ophoging naar 55% in 2030 voor Hernieuwbaar op Land.”* Wij zijn benieuwd op welke manier de minister en de RES-regio's hier invulling aan geven.

EU-herstelfonds: Recovery and Resilience Facility

De Europese Commissie heeft eerder dit jaar een omvangrijk herstelfonds gepresenteerd ([Recovery and Resilience Facility](#)). Voor Nederland is 5,6 miljard euro gereserveerd. [Volgens de EC wordt 37% van de funding](#) geïnvesteerd in doelen uit de Green Deal, waaronder waterstof, verduurzaming van de gebouwde omgeving (Renovation Wave) en laadpunten voor elektrisch vervoer. Voor Nederland zou dat betekenen dat 2 miljard euro beschikbaar is voor de energietransitie. Wij zijn benieuwd hoe het kabinet vanaf 2021 het fonds gaat benutten in het kader van de EU Green Deal en het realiseren van economische kansen en groene banen.

Extra maatregelen 'niet-ETS-sectoren' nodig (mobiliteit, gebouwde omgeving)

De Europese Commissie heeft er onlangs op gewezen dat Nederland niet voldoende doet om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen in niet-ETS-sectoren. Het gaat onder meer om doelbereik in de sectoren mobiliteit en gebouwde omgeving. Het doel is -36% t.o.v. 2005, Nederland haalt slechts 31% reductie. Daar komt bij dat nog als uitgangspunt wordt gehanteerd dat het algehele reductiedoel 40% is in plaats van 55%. Onze suggestie is om de minister te vragen welke extra maatregelen Nederland gaat nemen in niet-ETS-sectoren, zoals mobiliteit en gebouwde omgeving. In de gebouwde omgeving liggen bijvoorbeeld veel kansen voor energiebesparing en duurzame warmte. Daarbij is het belangrijk om stap voor stap te verduurzamen en maatregelen goed toegankelijk te maken voor huishoudens.

680 miljoen euro onttrokken aan SDE+ en mogelijk aan de begrotingsreserve

In de Memorie van Toelichting bij de *Wijziging van de Wet opslag duurzame energie en klimaattransitie* staat: *“Alle inkomsten die met onderhavig wetsvoorstel worden beoogd, zijn nodig voor het bereiken van de doelstellingen van het Energieakkoord, het regeerakkoord en het Klimaatakkoord.”* In de EZK-begroting wordt echter 680 miljoen euro uit de SDE+ gehaald ten behoeve van het 'generale beeld'. In de toelichting staat bovendien: *“voor zover dit leidt tot een tekort in de raming voor uitgaven SDE+ zal dit tekort aangevuld worden door een onttrekking uit de begrotingsreserve duurzame energie”.* Hierdoor wordt indirect geld uit de begrotingsreserve voor andere doeleinden ingezet. Inzet voor andere doelen gaat in tegen de genoemde Memorie van

Toelichting en eerdere toezeggingen aan de Kamer, zoals gedaan ten tijde van behandeling van de Wet ODE. Indien de ODE te hoog zou zijn voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen (zelfs in het licht van het ophogen van de reductiedoelstelling naar 55% in 2030) dan verdient dat een nadere onderbouwing. Daarbij roepen we op om ook verhoging van het budget van andere instrumenten voor verduurzaming te overwegen, zoals de Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE) om de warmtetransitie in de gebouwde omgeving extra te stimuleren (alternatieve warmteopties zoals (hybride) warmtepomp en zonneboiler, vanaf 2021 ook isolatie), zodat woningeigenaren langetermijnzekerheid hebben over beschikbare subsidie.

Overigens zou het goed zijn om de ODE-heffing als middel nog eens kritisch tegen het licht te houden. De energietransitie kan immers ook prima worden gefinancierd uit de algemene middelen, dit hoeft niet (alleen) via de energierekening.

Biomassa is onmisbaar om de klimaatdoelen te halen

De NVDE ziet biomassa als onmisbaar onderdeel om de klimaatdoelen te halen: het is complementair aan de andere opties die we daarbij inzetten, zoals energiebesparing, wind, zon en duurzame warmte. Bovendien zijn de CO₂-prestaties van biomassatoepassingen goed, andere milieu-impact zeer beperkt en de duurzaamheid van biomassa wordt zorgvuldig geborgd. Het niet meenemen van biomassa leidt bovendien tot meer import van aardgas, vermoedelijk uit Rusland, met een hogere uitstoot van methaan en daarmee van CO₂. Zie hiervoor [recent onderzoek van Royal HaskoningDHV](#). Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar onze [position paper voor het Rondetafelgesprek Biomassa op 14 oktober 2020](#).

Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

Met de Green Deal heeft de Europese Commissie een belangrijke stap gezet richting het doel om in 2050 de Europese Unie klimaatneutraal te maken. Een maatregel die in de Green Deal wordt genoemd is het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM). Wij zien de toepassing van een dergelijk mechanisme als cruciaal. In een [brief aan EC-vicevoorzitter Frans Timmermans](#) hebben we samen met een coalitie van organisaties en bedrijven suggesties gedaan om het CBAM werkend te krijgen, en stellen we een VEK (Vergoeding Externe Kosten/ECC (External Cost Charge) voor als kansrijk. Wij hopen dat ook de minister zich wil inzetten voor een werkend mechanisme om CO₂-plafonds drastisch te verlagen en weglek van economische activiteit en CO₂-uitstoot te voorkomen, zowel voor ETS als non-ETS.

Over de NVDE:

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) is dé organisatie van ondernemers in duurzame energie in Nederland. Ze vertegenwoordigt meer dan 6000 bedrijven, netbeheerders en energiecoöperaties. De NVDE maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector.

www.nvde.nl